

10. přednáška

Management neziskových organizací

Ing. Karin Gajdová, Ph.D.

Ekonomika neziskových organizací

Struktura přednášky

- Znaky managementu
- Specifické poslání managementu NO
- Statky a potřeby zákazníků NO
- Efektivnost
- Fáze

Znaky managementu v neziskových organizacích

- Management = řízení, vedení, správa
- označuje vedoucí představitele organizace a představuje určitý způsob vedení lidí a řízení organizačního celku
- proces plánování, organizování, vedení i kontroly lidí a jejich činností uvnitř organizace způsobem, který zajišťuje dosažení stanovených cílů efektivní transformací vstupních zdrojů v požadované výstupy.
- proces respektující zásady Analýzy „4E“, což znamená zajištění základních požadavků:
  - účelnost - děláni správných věcí,
  - účinnost - provádění věcí správným způsobem.
  - hospodárnost - realizace věcí s minimálními náklady
  - odpovědnost - provádění věcí spravedlivě a podle práva.
- otevřený systém, který je závislý na vnějším prostředí.

Znaky specifického poslání managementu NO

- vychází ze základní filozofie neziskové organizace,
- cítění morální zásady a altruistický pohled na svět,
- konkrétní, musí vycházet z potřeb klientů a z možností organizace,
- formulace poslání tak, aby bylo srozumitelné všem.
- Poslání má oproti vizi konkrétní charakter, musí vycházet z potřeb klientů a možností organizace, detailně zpracované poslání je obsaženo v dokumentech, které musí nezisková organizace vypracovat, např. zřizovací listina, výroční zpráva, atd.

Charakteristika statků a potřeb zákazníků NO

- NO nabízí své služby (statky) **v místě, kde je služba poptávaná**, znají nejlépe skutečnou poptávku, jsou schopny pružně reagovat na její změny.
- **Veřejně prospěšné organizace** produkují kolektivní statky s nevylučitelností ze spotřeby.
- **Komerční organizace** produkují soukromé služby oceňované tržní cenou, možnost vylučitelnosti zákazníků.
- NO mohou rychleji rozpoznat problémy a reagovat na ně, protože působí v oblasti uspokojování potřeb a jsou v přímém kontaktu s poptávkou.
- NO dokáží pružně reagovat na poptávku a přizpůsobovat nabídku svých služeb
- Lepší znalost prostředí přináší větší míru operativnosti – výhoda pro poskytování veřejných služeb

Efektivnost poskytovaných služeb NO

- Produkty neziskových organizací jsou specifické tím, že je u nich těžce vyčíslitelná hodnota.
- Můžeme sledovat:
  - Výkon neziskové organizace: např. počet absolventů škol, počet vyléčených, počet uspořádaných divadelních představení
  - Kritérium efektivity neziskové organizace: uspokojení potřeb klientů NO. Užitkem produkce určitého statku u NO je míra uspokojení potřeb uživatele daného statku měřená i prostřednictvím výkonu a kvality statku

Fáze manažerského cyklu

- Plánování - stanovení cílů, prostředků a postupů podnikových činností v období před zahájením těchto činností a definování úrovně očekávaných výsledků v daném čase.
- Organizování – cílevědomá činnost, jejímž konečným cílem je uspořádání jednotlivých prvků do účelného systému a jejich aktivity koordinovat tak, aby přispěly maximální měrou k dosažení stanovených úkolů systému.
- Rozhodování
- Výběr a vedení pracovníků
- Kontrola

Kontrola v NO

- Důvody, proč NO posuzují a hodnotí svou činnost:
  - Sponzoři – zda nakládá s prostředky efektivně a k čemu byly určeny, zda poskytuje NO kvalitní služby.
  - NO dokazují, že poskytují dobré a potřebné služby, a že plní, co slíbily.
  - Pracovníci musí mít uspokojení z výsledku práce, ztotožnit se s kulturou organizace.
  - Správní rada potřebují hodnocení jako nástroj řízení.